

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorunun **Adalet Bakanı Abdulhamit Gül** tarafından Anayasa'nın 98. TBMM İç Tüzüğü'nün 96. ve 99. Maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim.

Muazzez ORHAN IŞIK
Van Milletvekili

Türkiye'nin artık bir hukuk devleti olmadığı yönünde yapılan değerlendirmeler ve açığa çıkan uygulamalar her geçen dönem artmaktadır. Hukukun en temel ilkeleri soruşturma, yargılama, ceza ve infaz süreçlerinde evrensel temel hak ve ilkelere aykırı bir şekilde ve sık sık ihlal edilmektedir. Türkiye'nin Dünya Adalet Endeksinde 128 ülke içinde 107. sırada olması bu ihlal ve hukuksuzlukların bir rutin haline gelmesinin sonucudur. Türkiye'de uzun yargılama ve tutukluluk süreçleri ve tutukluluk sırasında işkence ve kötü muamele nedeniyle birçok yaşamsal hak sistematik bir şekilde ihlal edilmektedir. Yargılama süreçlerindeki kolluk kuvvetleri, savcılar ve hakimlerin keyfi tutum içerisinde olabildikleri, yasaları açıkça ihlal ettikleri, kişilere ve bölgelere göre farklı hukuk kuralları işletebildikleri vakalara ilişkin örnekler dönem dönem kamuoyuna yansımaktadır.

Bu kapsamda HDP Parti Meclisi (PM) üyesi Fırat Keser, hakkında 2011 yılında açılan bir soruşturma kapsamında 28 Mayıs 2021 tarihinde avukatı ile birlikte mahkemeye ifade vermeye gitmiştir. Ancak Türkiye'nin hiçbir yerinde daha önce uygulanmayan bir gerekçe ile tutuklandığı kamuoyuna yansımıştır. Tutuklama kararı veren Aydın 2'nci Ağır Ceza Mahkemesi, gerekçeli kararında, Keser'in yaşadığı ilin sınıra yakın olmasını "kaçma şüphesi" olarak değerlendirdi. Yıllardır devam eden bir yargı süreci ve yıllardır aynı ilde yaşayan ve kamuoyuna açık siyasi faaliyetleri olan bir kişinin "kaçma şüphesi" sınıra yakınlık ile gerekçelendirilmeye çalışılmıştır. Öte yandan mahkemede "tanık" olarak dinlenen M.Ç.'nin, 11 yıl sonra ifadesini değiştirmesini esas alan hakim karar sonucunda, Keser ifade vermek için kendi gittiği mahkemede tutuklandı. Keser'in avukatının başvurusu ile bu hukuksuz kararı veren mahkeme heyeti hakkındaki reddi hakim talebi kabul edildi.

Bu bağlamda;

- 1- Van dahil sınır illerinde yaşayan yurttaşlar, hukuk önünde potansiyel kaçak olarak mı görülmektedir? Hakkında yargılama olan yurttaşlara, haklarında tutuklama kararı çıkmaması için sınıra yakın illerden ikametlerini aldirmalarını önerir misiniz? Bu uygulamanın hukuki gerekçeleri var mıdır?
- 2- Türkiye'de sınıra yakın olduğu için kaçma şüphesi iddiasıyla tutuklanan Fırat KESER gibi tutuklu olan kişi sayısı kaçtır? Bu kişilerden kaç HDP yöneticisidir?

- 3- Türkiye’de son 5 yılda kaç reddi hakim talebi yapılmıştır? Bu taleplerden kaç kabul edilmiştir? Kabul edilen reddi hakim taleplerinin gerekçeleri nelerdir? Haklarında reddi hakim talebi kabul edilen hakimler hakkında hangi süreçler uygulanmaktadır? Keser hakkında tutuklama kararı veren hakimın reddinin kabul edilmesinin gerekçeleri nelerdir?
- 4- Türkiye’de tanıkların ifadelerini değiştirmelerinde belirli bir zaman aşımı yok mudur? 11 yıl sonra ifade değişikliği nedeniyle bir kişinin tutuklanması hukuki gerekçeleri nelerdir?
- 5- 11 yıl sonra bu karar değişikliği ile bu dosyanın emsal dosya olarak HDP kapatma davasına gerekçe oluşturma ve dosyayı kabartmak için eklenmesi iddiası hakkında bir inceleme başlatacak mısınız? HDP’li siyasetçilerin demokratik ve yasal siyaset hakkı bu şekilde kriminalize mi edilmeye çalışılmaktadır?
- 6- Kolluk kuvvetleri, savcı ve hakimlerin kişilere, yerlere ve konulara göre keyfi uygulamalar ve ayrımcılık yaptığı durumlar Türkiye “adalet sisteminde” nasıl denetlenmektedir?